
KOSOVA İLK DEVLET REZERVİNİ OLUŞTURACAK

02.10.2012

01.10.2012 SETimes Linda Karadaku Anayasa ve yasada devlet rezervleri oluşturulması öngörülmesine karşın, Kosova hâlâ bunlara sahip değil. Kosova, tamamen buğday silolarından meydana gelecek ilk devlet rezervini bu yıl oluşturacak. Hükümet, 1.000 tonluk buğday ile ilgili ihaleyi çoktan ilan etmesine karşın, uzmanlar başka rezervlere de sahip olunmamasının Kosova'yı doğal afet ve ihracatçı ülkelerin ekonomik ambargolarına karşı savunmasız hale getirdiğini savunuyor. Ticaret ve Ekonomi Bakanlığı baş danışmanlarından Arta İstrefi SETimes'a verdiği demeçte, "Devlet rezervi, bu yıl sadece öncelikli ve stratejik bir ürün olan buğdayı içerecek." diyor. İstrefi, kısıtlı bütçenin başka emtia veya ürünlere izin vermediğini, ancak 2013 bütçesinde devlet rezervi için daha fazla buğday, petrol ve petrol ürünleri öngörüldüğünü açıklıyor. Tarım Bakanlığı sözcüsü Adil Behramaj ise SETimes'a, ülkedeki buğday üretiminin 300 bin ton civarında tahmin edildiğini söylüyor. Kosova, kişi başına yılda 205 kg'lık talebi karşılamak için 130 bin ton buğday ithal ediyor. Kosova, Devlet Rezervlerine İlişkin Kanun'u 2010 yılında onayladı ve 2011 yılında da ilgili bir bölüm açtı. Priştine'deki AAB Üniversitesi öğretim üyesi Musa Limani SETimes'a yaptığı açıklamada, "Devlet rezervleri özel önem taşıyor, zira Kosova hâlâ yerel üretim eksikliği gibi sorunlar yaşıyor ve temel gıda ürünlerinin yüzde 80'ini ithal ediyor, bu da enflasyonu etkiliyor ve iç piyasada düzensizliğe yol açıyor." diyor. Limani, doğal afet potansiyeli ve ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler olan Sırbistan veya Makedonya'nın ürün blokelere ışığında, Kosova'nın bu yıl buğday dışında devlet rezervine sahip olmadığı için endişelenmesi gerektiğini ileri sürüyor. Limani, "Geçen yıl, kış çok sert geçti ve 30'dan fazla köye ulaşamadı ve temel gıda maddelerinde sıkıntı yaşandı. Kosova hükümeti yardım edemedi, çünkü devlet rezervleri yoktu." diyor. Bölgenin geri kalanında, hava durumunda yaşanan ve bu yıl mahsulün büyük kısmını telef eden şiddetli dengesizlikleri telafi etmek için devlet rezervlerinin şart olduğu görüldü. Sırbistan, bu yıl yaşanan kuraklığın hasat üzerinde yol açtığı felaket sonrasında, devlet rezervlerinden 5 milyon litre yemeklik yağ ve 5 bin ton şeker sattı. Benzer şekilde Makedonya da, devlet rezervlerinden yem sağlayarak çiftçilerine yardım etti. Geçen Şubat ayında Arnavutluk, olağanüstü sert geçen kış boyunca acil durum ilan etti ve ülkenin kuzey kesimlerinde durumdan etkilenen 230 bin kişi arasındaki yüzlerce aileyi beslemek için devlet rezervlerini kullandı. Priştine'deki GAP Enstitüsü analistlerinden Nora İstrefi'ye göre, Kosova'nın üretimi az olduğundan, piyasalara istikrar getirmek için devlet rezervleri oluşturulması kaçınılmaz. SETimes'a konuşan İstrefi, "Kosova ekonomisinin, başta stratejik mallar olmak üzere genel mal ithalatına olan bağımlılığı, bu konuyu daha da önemli hale getiriyor." diyor. Kosova İşletmeler İttifakı Başkanı Agim Şahini, olağanüstü hallerde yaşanan ürün sıkıntısının ekonomiye zarar vermesinden endişe ediyor. SETimes'a konuşan Şahini, "Vatandaş bu sıkıntıyı hisseder ve temel ürünler daha pahalı hale gelir." diyor.